

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 11 päivänä heinäkuuta 2022

670/2022

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 1 luvun
3 §:n 1 momentin 3 a kohta, sellaisena kuin se on laissa 1379/2021, ja
lisätään lakiin uusi 5 a luku, 12 lukuun uusi 8 a § ja 14 lukuun uusi 2 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3 a) *työttömyysuhan alaisella* henkilöä, joka ei ole työtön ja joka on:

a) vaarassa jäädä työttömäksi kahden viikon kuluessa;

b) 5 a luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö;

5 a luku

Muutosturvakoulutus

1 §

Muutosturvakoulutuksen tavoitteet

Muutosturvakoulutuksella tuetaan työstään tuotannollisella tai taloudellisella perusteella irtisanottujen 55 vuotta täyttäneiden henkilöiden nopeaa uudelleen työllistymistä parantamalla heidän ammatillista osaamistaan tai yrittäjävalmiuksiaan.

2 §

Muutosturvakoulutuksen yleiset edellytykset

Muutosturvakoulutusta järjestetään työsuhteestaan irtisanotulle henkilölle:

1) jonka työnantaja on irtisanonut tuotannollisella tai taloudellisella irtisanomisperusteella;

2) joka viimeistään irtisanomispäivänä on täyttänyt 55 vuotta;

3) joka viimeistään irtisanomispäivänä on ollut yhdenjaksoisesti tai yhteensä enintään 30 päivää kestävin keskeytyksin 1 kohdassa tarkoitetun työnantajan palveluksessa vähintään viisi vuotta; ja

4) joka on 60 päivän kuluessa irtisanomispäivästä rekisteröitynyt työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistossa.

Jos irtisanotulla henkilöllä on painava syy siihen, ettei hän ole rekisteröitynyt työnhakijaksi 1 momentin 4 kohdassa säädettyssä määräajassa, muutosturvakoulutus voidaan järjestää edellyttäen, että irtisanottu henkilö muutoin täyttää 1 momentissa säädetty edellytykset.

Irtisanotun henkilön on pidettävä työnhaku voimassa työnhakijaksi rekisteröitymisestä lähtien työsuhteen päättymiseen asti tai, jos muutosturvakoulutus päättyy irtisanomisaikana, muutosturvakoulutuksen päättymiseen asti.

3 §

Koulutusta koskevat edellytykset

Muutosturvakoulutuksena järjestettävän koulutuksen tulee olla sellaista ammatillisia valmiuksia lisäävää tai yritystoimintaa tukevaa koulutusta, joka edistää irtisanotun henkilön nopeaa uudelleen työllistymistä. Muutosturvakoulutuksesta on sovittava työllistymissuunnitelmassa.

Koulutuksen tai opintokokonaisuuden enimmäiskesto on kuusi kuukautta. Koulutus tai opintokokonaisuus voi olla yhdenjaksoinen tai koostua useammasta eri jaksosta.

Koulutuksen arvo saa vastata enintään irtisanotun henkilön kahden kuukauden palkkaa. Kahden kuukauden palkkaa määritettäessä käytetään samoja laskentaperusteita kuin työtömyysturvalain 9 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa muutosturvarahan laskennassa.

4 §

Koulutuksen järjestäminen

Muutosturvakoulutus on järjestettävä siten, että irtisanottu henkilö voi aloittaa koulutuksen kolmen kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä. Perustellusta syystä koulutus saadaan järjestää myöhemminkin, kuitenkin siten, että irtisanottu henkilö voi aloittaa koulutuksen tai opintokokonaisuuden viimeisen jakson 12 kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä.

Perusteltu syy koulutuksen järjestämiselle 1 momentissa tarkoitetun kolmen kuukauden määräajan jälkeen on, jos:

1) työ- ja elinkeinotoimisto tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei ole hankintamenettelystä johtuvista syistä voinut järjestää koulutusta määräajassa;

2) irtisanotulle henkilölle soveltuvaa tai irtisanotun henkilön valitsemaa koulutusta ei ole saatavilla määräajassa;

3) irtisanottu henkilö on aloittanut tai aloittaa työn;

4) irtisanottu henkilö ei terveydentilansa tai työ- ja toimintakykynsä vuoksi voisi aloittaa koulutusta määräajassa; tai

5) koulutuksen järjestämisen viivästymiseen on syy, joka liittyy irtisanotun henkilön osaamisen kehittämisen tai hoitovastuun yhteensovittamiseen muutosturvakoulutuksen kanssa.

5 §

Koulutusoikeuden lakkaaminen

Muutosturvakoulutusta ei järjestetä tai sen hankinta keskeytetään, jos:

1) irtisanotun henkilön työhaun voimassaolo päättyy irtisanomisaikana ennen koulutuksen alkamista; tai

2) irtisanomisaikana tapahtuvien muutosten johdosta irtisanotun henkilön työsuhte jatkuu samalla työnantajalla tai työsuhte päättyy työntekijän henkilöön liittyvällä perusteella.

Jos irtisanottu henkilö ei aloita hänelle hankittua muutosturvakoulutusta tai keskeyttää sen, irtisanotun henkilön oikeus muutosturvakoulutukseen lakkaa. Oikeus koulutukseen ei kuitenkaan lakkaa, jos irtisanotulla henkilöllä on perusteltu syy koulutuksen aloittamatta jättämiseen tai keskeyttämiseen. Koulutus on kuitenkin aloitettava tai sitä on jatkettava 12 kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä. Koulutuksen ajankohdan siirtymisestä ei saa aiheutua työ- ja elinkeinotoimistolle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle lisäkustannuksia.

Irtisanotulla henkilöllä on perusteltu syy koulutuksen aloittamatta jättämiseen tai keskeyttämiseen, jos:

1) hän aloittaa tai on aloittanut työn eikä koulutusta voida järjestää työn ohessa;

2) koulutus ei ole hänen terveydentilansa tai työ- ja toimintakykynsä huomioon ottaen hänelle sopivaa;

3) palveluntuottaja olennaisesti laiminlyö vastuutaan koulutukseen osallistuvan työturvallisuudesta;

4) palveluntuottaja olennaisesti laiminlyö noudattaa koulutuksen järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä tai koulutuksesta tehdyn sopimuksen ehtoja; tai

5) koulutuksen aloittamatta jättämiseen tai keskeyttämiseen on syy, joka on rinnastettavissa 1–4 kohdassa tarkoitettuihin syihin.

Jos tässä luvussa säädetty edellytykset täyttävää, irtisanotun henkilön haluamaa hänelle soveltuvaa koulutusta ei ole tarjolla eikä irtisanottu henkilö halua osallistua muuhun työ- ja elinkeinotoimiston ehdottamaan koulutukseen, jonka irtisanottu henkilö voi aloittaa 12 kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella tai työ- ja elinkeinotoimistolla ei ole velvollisuutta muutosturvakoulutuksen järjestämiseen ja irtisanotun henkilön oikeus muutosturvakoulutukseen lakkaa.

Jos irtisanottu henkilö omalla menettelyllään aiheuttaa sen, että koulutus keskeytyy tai keskeytetään, irtisanotun henkilön oikeus muutosturvakoulutukseen lakkaa. Omalla menettelyllään koulutuksen keskeytymisen tai keskeyttämisen aiheuttaneelle ei järjestetä uutta koulutusta.

12 luku

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

8 a §

Muutosturvakoulutuksen järjestämiseen liittyvät tehtävät

Työ- ja elinkeinotoimisto tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hankkii 5 a luvun 2 §:ssä säädetty edellytykset täyttävälle irtisanotulle henkilölle muutosturvakoulutuksena sellaista ammatillisia valmiuksia lisäävää tai yritystoimintaa tukevaa koulutusta, josta on sovittu työllistymissuunnitelmassa. Koulutus hankitaan noudattaen julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus määrittää työ- ja elinkeinotoimiston pyynnöstä 5 a luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitetun muutosturvakoulutuksen enimmäisarvon koulutukseen oikeutetulle irtisanotulle henkilölle, joka ilmoittaa haluavansa osallistua koulutukseen, hyödyn-täen kansalliseen tulorekisteriin ilmoitettuja tietoja sekä laskuttaa Työllisyysrahastolta neljännesvuosittain jälkikäteen 5 a luvussa tarkoitettujen koulutusten kustannukset.

670/2022

14 luku

Muutoksenhaku

2 a §

Muutoksenhaku muutosturvakoulutusta koskevassa asiassa

Muutosturvakoulutusta koskevaan, oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen haetaan muutosta sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalta. Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätökseen haetaan muutosta vakuutusosoikeudelta. Vakuutusosoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023. Sitä sovelletaan, jos työsuhteen irtisanomispäivä on 1.1.2023 tai sen jälkeen.

Naantalissa ja Helsingissä 8.7.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen